

<http://kotisivut.fonet.fi/~espoonkirjansitojat>

Yhdistyksen tilinumero: Nordea 141630-106526

Puheenjohtajan kynästä

Lunta, lunta, lunta kaikki-
alla. Tänä talvena olemme
saaneet nauttia lumesta
yllin kyllin. Kun tarkaste-
lemme muuta maailmaa,
niin olemme päässeet hel-
polla. Suuret tulvat ovat
aiheuttaneet isoja ongel-
mia ympäri maailmaa.

On hyvä, että meidän
työmme kirjojen parissa
tapahtuu sisätiloissa ja
että on lämmintä ja kui-
vaa. Me luomme ulko-
näöltään erilaisia kirjoja ja käytämme erilaisia materi-
aaleja. Vaaditaan hyvää suunnittelua ja usein etukäteen
tapahtuvaa materiaalien testaamista.

Tämän tiedotteen mukana seuraa kutsu vuosikokouk-
seen, jonka pidetään 10.3.2011 klo 17.00. Tule mukaan
ja vaikuta yhdistyksen toimintaan.

Sven Seger
puheenjohtaja

Ordförandens spalt

Snö, snö, snö över högt och lågt. Denna vinter har vi
faktiskt fått njuta mer än nog av denna vita produkt
från himlen. Ser vi ut i världen, kan vi konstatera att vi
ändå har kommit lindrigt undan. De stora översväm-
ningarna har ställt till stora problem på olika håll på
vårt jordklot.

Det är skönt att vårt arbete med böcker sker inomhus
och att vi har det varmt och torrt. Vi skapar böcker
med olika utseende och med material av helt olika kva-
liteter. Det är alltid en utmaning när man arbetar med
ett nytt material. Det gäller att planera noggrant och
eventuellt testa materialet på förhand.

I detta infobrev följer kallelse till årsmöte, som hålls
den 10.3.2011 kl.17.00. Kom med och påverka förenin-
gens verksamhet.

Sven Seger
ordförande

Kutsu vuosikokoukseen 2011

ESPOON KIRJANSITOJAT RY
pitää vuosikokouksensa

torstaina 10. maaliskuuta 2011 klo 17.00

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Kokous
pidetään Espoon työväenopiston tilassa, osoite Kuun-
kehrä 2 B, 4 krs kokoushuone.

Tervetuloa,
hallitus

Kallelse till årsmöte 2011

ESBO BOKBINDARE rf
håller sitt årsmöte

torsdagen den 10 mars 2011 kl. 17.00

Vid mötet behandlas de stadgeenliga ärendena. Mötet hål-
les i arbetarinstitutets lokal, adress Månskivan 2 B, kon-
ferensrummet.

Välkomna,
stryrelsen

Toimintakertomus 2010

Vuosikokous pidettiin 11.3.2010. Yhdistyksen puheenjoh-
tajana on toiminut Sven Seger, hallituksen jäseninä ovat
olleet Oiva Harjunpää, Sari Randén, Seppo Seppälä ja
Rudolf Sommer. Carl-Henrik von Hertzen luopui varajä-
senyydestä ja hänen tilalleen valittiin Pekka Kuismanen.
Toisena varajäsenenä on jatkanut Viola Stenholm. Seppo
Seppälä on entiseen tapaan toiminut rahastonhoitajana ja
Päivi Oksanen on ollut sihteeri. Tilintarkastajina ovat to-
imineet Tapani Talari ja Roger Schoultz, varatilintarkas-
tajina Rolf Wallenius ja Pentti Oksanen. Yhdistyksen tie-
dot on päivitetty joka toinen vuosi ilmestyvään ruotsinkie-
liseen yhdistyslutteloon, Föreningskatalog.

Hallitus on kokoontunut vuoden aikana viisi kertaa. Huh-
tikuussa hallitukselle, tilintarkastajille ja tiedotteen toimit-
tajalle tarjottiin lounas ravintola Tapion Torilla. Tiedottei-
ta on ilmestynyt kolme kertaa, toimittajana Kari Väyry-
nen. Seppo Seppälä on edelleen ylläpitänyt kotisivuja.

Kirjansidokset Pohjoismaista 2009 –näyttely järjestettiin yhdistyksen toimesta Sanomatalossa 12.-31.1.2010. Tapah-
tuman avajaisissa luovutettiin kirjansitojamestari Rudolf
Sommerille tasavallan presidentin myöntämä Suomen
Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein. Suomen
Kulttuurirahastolta ja Svenska Kulturfonden’ilta on tullut
avustuksia liittyen näyttelyyn. Vuoden lopussa yhdistys
julkaisi kutsun kirjansidontanäyttelyyn otsikolla Kirjalli-
nen kulttuuri keskiajan Suomessa kirjansitojien silmin.

Talkoita on vuoden aikana järjestetty kuusi kertaa. Työ-
huone laitteineen on ollut jäsenistön käytössä seitsemän
kertaa. Kirjansidontatarpeita on hankittu jäsenten käyt-
töön tarpeen mukaan. Kirjastoon on hankittu seuraavat
teokset: Das Buch als Gesamtkunstwerk 1 ja 2. Lahjoituk-
sena on saatu WSOY:n arkistolta Kai Häggmanin,
WSOY:n historiaa käsittelevät teokset 1878-1939 Piispan-
kadulta Bulevardille ja 1940-2003 Avarammille aloille,
väljemille vesille. Kirjansitojamestarien kilta on lahjoit-
tanut Yrjö A. Jäntin Suomen kirjapainotaitoa Barokin
vuosisadalla. Kirjastoon saatu myös Olavi Jokinen: Lafka
75v ja Limp bindings from Tallinn. Bookbinderin uusin
luettelo lisätty kirjastoon.

Yhdistys on osallistunut työnäytöksiin ja/tai yhdistyksen
toimintaa esitellen erilaisiin tapahtumiin neljä kertaa:
Kulturen vid ån 17.6.2010, Intohimona askartelu 7. –
8.8.2010 Helsingissä, Yhdessä enemmän-Mera tillsammans
Iso Omenassa 30.10.2010, Kädentaidot messut Tampereel-
la 19.-21.11.2010. Lisäksi on osallistuttu työväenopiston
keväänäyttelyyn sekä joululahjavalvojaisiin. Elokuussa
yhdistys järjesti Luukin leirikokouksessa kirjansitojien ke-
sätapaamisen. Kirjansitojien kilta on 19.5.2010 käynyt tu-
stumassa kirjansidontaluokkaan Olarissa.

Vuosijuhlaa vietettiin tekemällä retki WSOY:n arkistoon
23.10.2010.

Työväenopistosta eläkkeelle jäänyttä pitkäaikaista yhteis-
työkumppania, Birgitta Blomqvistia on muistettu Rudolf
Sommerin sitomalla nahkakantisella albumilla.

Jäseniä yhdistyksessä oli vuoden vaihtuessa 120.

Verksamhetsberättelse 2010

Årsmötet hölls den 11.3.2010. Som föreningens ordförande
har varit Sven Seger, som styrelsemedlemmar Oiva Har-
junpää, Sari Randén, Seppo Seppälä och Rudolf Sommer.
Carl-Henrik von Hertzen avstod sin plats som suppleant
och i hans ställe valdes Pekka Kuismanen. Som andra
suppleant fortsatte Viola Stenholm. Seppo Seppälä fortsat-
te som kassör och Päivi Oksanen som sekreterare. Som re-
visorer har verkat Tapani Talari och Roger Schoultz, sup-
pleanter Rolf Wallenius och Pentti Oksanen. Föreningens
information har uppdaterats i den vartannat år utkom-
mande Föreningskatalogen.

Styrelsen har sammankallats under året fem gånger. I ap-
ril avnjöt styrelsen, revisorerna och infobladets redaktör
en middag på Restaurang Tapio Tori. Informationsbladet

har utkommit tre gånger, redaktör Kari Väyrynen. Seppo
Seppälä har uppdaterat hemsidorna.

Utställningen Nordiska Bokband 2009 ordnades av före-
ningen i Sanomahuset den 12. – 31.1.2010. Vid vernissagen
överräcktes åt bokbindarmästaren Rudolf Sommer av re-
publikens president tilldelat Finlands Vita Ros av I klass
medalj med guldkors. Bidrag har erhållits för utställning-
en av Suomen Kulttuurirahasto och Svenska Kulturfon-
den. I slutet av året skickade föreningen ut en inbjudan till
bokbandsutställning under rubriken ”Kirjallinen kulttuu-
ri keskiajan Suomessa” med bokbindarens ögon.

Talkon har under årets lopp arrangerats sex gånger. Ar-
betsrummet och dess utrustning har varit till medlemmar-
nas förfogande sju gånger. Bokbindningsmaterial har
skaffats åt medlemmarna enligt behov. Till biblioteket har
anskaffats följande band: Das Buch als Gesamtkunstwerk
1 och 2. Som gåva har erhållits från WSOY:s arkiv Kai
Häggmans böcker som berör WSOY:s historia band
”1878 – 1939 Piispankadulta Bulevardille” och ”1940 –
2003 Avarammille aloille, väljemille vesille”. Av gillet för
Bokbindarmästarna har som gåva givits Yrjö A. Jänttis
bok om ”Suomen kirjapainotaitoa Barokin vuosisadalla”.
Biblioteket har även fått Olavi Jokinens ”Lafka 75 v” och
Limp bindings from Tallinn. Bookbinders nya katalog har
kommit till biblioteket.

Föreningen har deltagit med arbetsdemonstrationer och
annan verksamhet som beivrat bokbindningen fyra gång-
er: Kulturen vid ån 17.6.2010, Intohimona askartelu 7. –
8.8.2010 i Helsingfors, Yhdessä enemmän – Mera tillsam-
mans på Stora Äpplet den 30.10.2010, Hantverksmässan i
Tammerfors 19. – 21.11.2010. Dessutom har föreningen
deltagit i arbetarinstitutets vårutställning samt julklapps-
vaka. I augusti arrangerade förening ett jippo för bokbin-
dare på Luks lägerområde. Bokbindarnas gille besökte
den 19.5.2010 kurslokalen i Olars.

Årsfesten firades med en utfärd till WSOY:s arkiv den
23.10.2010.

Arbetarinstitutets långvariga samarbetspartner, Birgitta
Blomqvist har gått i pension. Föreningen uppvaktade hen-
ne med ett album i läder som var inbunden av Rudolf
Sommer.

Medlemsantalet vid årets slut var 120.

Toimintasuunnitelma 2011

Vuoden 2011 toiminta perustuu pääosin tuttuun toimin-
tamalliin:

Vuosikokous pidetään maaliskuussa.

Keväällä järjestetään talkoopäiviä sekä työhuo-
neen/laitteiden käytön mahdollistavia päiviä. Materiaalia
jäsenille hankitaan edellisvuosien tapaan.

Yhdistys osallistuu Kulturen vid ån – tapahtumaan kesä-
kuussa, Yhdessä enemmän – tapahtumaan Iso Omenassa
syksyllä, Käden taidot –messuille Tampereella marras-
kuussa sekä mahdollisesti Intohimona askartelu –tapah-

tumaan Helsingissä elo-syyskuussa. Mikäli työväenopisto järjestää kevätnäyttelyn, joululahjavalvoiset ym. tapahtumia, yhdistys pyrkii olemaan niissä mukana.

Yhdistyksen vuosijuhlaa lokakuussa vietetään retken tai muun tapahtuman merkeissä.

Tiedotus jäsenille tapahtuu pääosin internetsivujen ja ainakin kolme kertaa ilmestyvän tiedotteen välityksellä.

Yhdistys järjestää ensi vuonna näyttelyn SKS:n julkaisemasta Heikkilä: Kirjallinen kulttuuri keskiaikaisessa Suomessa teoksesta, jonka blokkeja jäsenistö ym. alasta kiinnostuneet vuoden mittaan sitovat.

Verksamhetsplan 2011

Verksamhetsplanen för år 2011 baserar sig i stort sätt på tidigare verksamhetsplaner:

Årsmötet hålls under mars månad.

Under våren ordnas med talkodagar samt dagar med möjlighet att använda arbetsrummet samt utrustningen. Material anskaffas för medlemmar enligt tidigare år.

Föreningen deltar i Kulturen vid ån – jipprot i juni månad, Mera tillsammans – arbetsdemonstration i Stora Äpplet under hösten, Hantverksmässan i Tammerfors i november samt eventuellt ”Intohimona askartelu” – jipprot i Helsingfors i augusti-september. Ifall arbetarinstytutet arrangerar vårutställning, julklappsavak eller annan aktivitet, försöker förening delta i dessa.

Föreningens årsfest i oktober firas med en utfärd eller någon annan aktivitet.

Information till medlemmarna sker i första hand via sidorna på Internet samt minst tre gånger med ett infoblad.

Föreningen arrangerar nästa år en utställning av SKS:s publicerade bok skriven av Heikkilä: Kirjallinen kulttuuri keskiaikaisessa Suomessa. Medlemmar eller andra som är intresserade kan under året binda in blocken.

Vuosijuhlaretki Porvooseen

Matkalaiset/Resenärerna

Aurinkoisen kirpeä syysaamu saatteli matkalaiset bussiin Olarissa lauantaina 23.10. Luvassa oli jotakin ai-

nutlaatuista, kun kaksikymmentäkaksi kirjoista kiinnostunutta suuntasi kohti Porvoota ja Sanoman keskusarkistoa, joka on osa mm. Helsingin Sanomia ja Ilta-Sanomia kustantavaa Sanoma Newsiä. Mahdollisuus arkistossa vierailuun oli merkittävä jo siksin, että se ei ole yleisölle avoinna.

Tervetulokahvit/Välkomstkaffet

Arkisto sijaitsee WSOY:n vanhassa painotalossa aivan Porvoon keskustassa. Kirjapainotoiminta talossa on lakanut jo aikaa sitten ja suuresta teollisuuskiinteistöstä arkiston käytössä on vain pieni osa. Muita tiloja asuvat kymmenet eri alojen yritykset ja yhteisöt. Uusi omistaja kehittää ja markkinoi tiloja Wsoy-talo -nimellä. Keskusarkisto toimii konsernin liike-, sopimus-, kirja- ja leikearkistona. Arkistoon on talletettu 2-4 kirjaa jokaisesta WSOY:n historiansa aikana julkaisemasta painoksesta, aina ensimmäisestä Werner Söderströmin 18-vuotiaana kustantamasta ja painattamasta J.O. Åbergin teoksesta Pohjanmaan Helmi vuodelta 1878 lähtien. Niinpä kirjoja onkin kertynyt peräti 350 000 kappaletta – hyllytilassa mitattuna yhdeksän kilometriä. Liikearkistolla laajuutta on seitsemän hyllykilometriä.

Tervetulokahvien ja runebergin torttujen lomassa asiantuntevat oppaamme Tarja Ikonen ja Jukka Kostiainen kertoivat kustantamon ja painotalon historiasta sekä arkiston toiminnasta. Kahvien jälkeen arkiston kätköihin siirryttyämme saimme hyppysimme varsinaisia kirja-arteita, mm. tuon jo mainitun kustantamon vanhimman teoksen, mutta myös sitäkin vanhempia arkiston kokoelmiin kuuluvia kirjoja. Omaan mieleeni jäi erityisesti näytteet varhaisimmista Juhani Ahon Lastuja painoksista. Sidontatekniikoita, esilehtiä, kansipapereita, kuitusuuntia, paperilaatuja ja vaikka mitä siinä asiantuntevasti arvioitiin. Erikoiselta tuntui myös kirjojen hyvä kunto niiden ikään nähden; nehan olivat arkistossa ikänsä uinuneina kuin juuri painosta tulleita. Harvinaisuuksien jälkeen saimme tutustua myös arkisempiin kirjoihin. Oli mukava poimia silmältääväksi vanhoja tuttavuuksia vuosikymmenten takaa. Erikoisuuksiakin nähtiin, mm. Väinö Linnan Tuntemattoman Sotilaan kiinankielinen laitos. Ihan joka ikistä niistä yhdeksästä hyllykilometristä emme sentään kahlanneet läpi.

Arkistoon tutustumisen jälkeen ennen paluukyytiä meille jäi tunti pari Porvoon vanhalle kaupungille. Useimmat suuntasivat kulkunsa viehättäville kujille Brunbergin myymälän kautta. Aamun viileys oli vaihtunut upean aurinkoiseksi ja lämpimäksi loppusyksyn iltapäiväksi.

Pekka Kuismanen

Utfärd till Borgå i årsfestens tecken

En kylig solig höstmorgon var det när resenärerna sökte sig till bussen i Olars lördag morgon 23.10. Det var utlovat någonting speciellt, när tjugotvå personer intresserade av böcker tog riktning mot Borgå och Sanomas centralarkiv, som är en del av bl.a. Helsingin Sanomas och Ilta-Sanomas bekostade Sanoma News. Möjligheten att besöka arkivet var redan det betydelsefullt därför, att det inte är öppet för allmänheten.

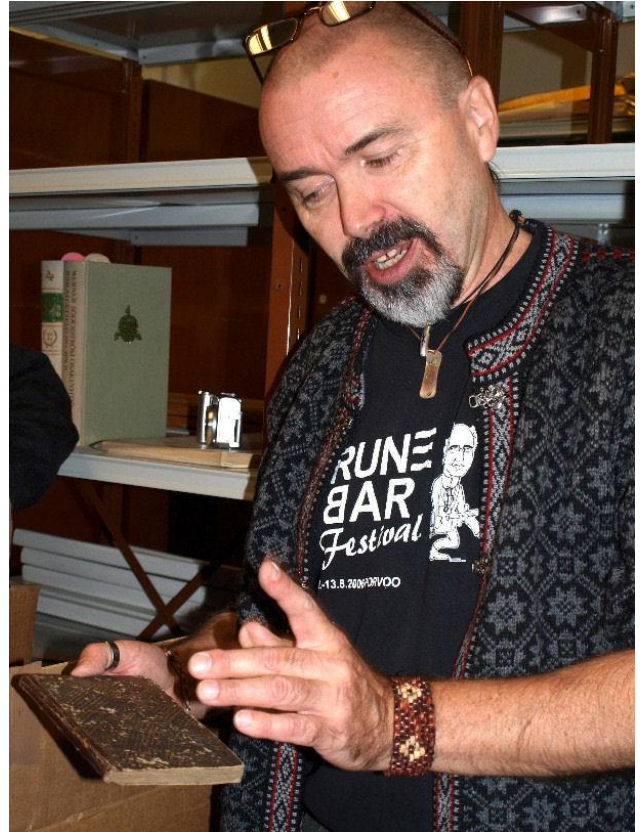

Tarja Ikonen

Arkivet är beläget i WSOY:s gamla tryckeribyggnad riktigt i centrum av Borgå. Boktryckerverksamheten i huset har upphört för länge sedan och av den stora industrifastigheten använder arkivet endast en liten del. De övriga utrymmen används av tiotalet olika företag och samfund. Den nya ägaren utvecklar och marknadsför utrymmena under namnet wsoyalo. Centrallagret är koncernens affärs-, avtals-, bok- och urklipparkiv. I arkivet finns sparat 2-4 böcker av alla under WSOY:s historia publicerade tryckta band, allt från den första av den 18-åriga Werner Söderström, som förläggare och tryckare, J. O. Åbergs band Pohjanmaan Helmi från år 1878. Böcker har samlats till så många att de är 350 000 stycken – och meter man hyllornas längd utgör de nio kilometer. Affärsarkivets storlek är sju hyllkilometrar.

Efter välkomstkaffet med runebergstårtor berättade våra sakkunniga guider Tarja Ikonen och Jukka Kostainen om förlagets och tryckeriets historia samt om arkivets verksamhet. Efter kaffet förflyttade vi oss till arkivets gömmor och gjorde ett verkligt hopp in i de egentliga bokskatterna, bl.a. det redan omnämnda förlagets äldsta band, men även äldre band än det som hör till arkivets samlingar. I mitt minne stannade speciellt Juhani Aho's Lastuja tryckalster.

Sakkunnig värdering av inbindningsteknik, försättpappren, pärmappren, fiberriktning, papperskvaliteter och mycket annat behandlades. Speciellt uppmärksammades böckernas goda kvalitet med beaktande av deras ålder; de var som inslumrade och nyss hade kommit från tryckeriet. Efter dyrgriparna fick vi bekanta oss med mera vardagliga böcker. Det var roligt av få plocka fram gamla bekanta böcker som var tryckta för några decennier tillbaka. Specialiteter fick vi titta på, bl.a. Väinö Linnas Okänd Soldat på kinesiska. Riktigt alla band på dessa nio hyllmeter gick vi inte igenom.

Jukka Kostainen

Pohjanmaan Helmi

Efter besöket i arkivet och före hemresan hade vi tid att besöka Borgås gamla stad. Många tog riktning till de pittoreska gränderna via Brunbergs butik. Morgonens kyla hade bytts till en härlig solig och varm höstdag.

Pekka Kuismanen